

PARLAMENT ČR

Politický systém ČR

- ČR je svrchovaný (nezávislý na moci jiného státu), jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana.
- Nejvyšší zákon státu je Ústava ČR.
- Podrobný výčet práv a svobod – ústavní zákon Listina základních práv a svobod.
- Politický systém je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran.
- Politické strany musí respektovat základní demokratické principy a vzdát se násilí jako prostředku k prosazování svých zájmů.
- Zdroj veškeré moci ve státě jsou občané – nevykonávají tuto moc přímo, ale prostřednictvím orgánů moci zákonodárné (parlament), výkonné (prezident a vláda) a soudní.
- Politická rozhodnutí vycházejí z vůle většiny.

Parlament

- = orgán moci zákonodárné.
- Parlament je rozdělen na 2 komory: **Poslaneckou sněmovnu** (dolní) a **Senát** (horní).
- Hlavním úkolem Parlamentu ČR je **tvorba zákonů** (vytvářet a přijímat je).
- V parlamentních volbách se rozhoduje o obsazení komor.
- Volby se konají na základě volebního práva všeobecného (volit mohou všichni), rovného (hlasy voličů mají stejnou váhu), přímého (nevolí se další volitelé, volí se přímo poslanci a senátoři).
- Hlasování je tajné (nikdo by neměl vědět, kdo koho volil).
- Občan může volit do Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR po dosažení 18 let.

Poslanecká sněmovna

- = dolní komora.
- Do Poslanecké sněmovny může být člověk zvolen po dosažení 21 let.
- Má **200** křesel a funkční období poslanců je **4** roky.
- V čele stojí předseda Poslanecké sněmovny (svolává, zahajuje, řídí, ukončuje schůze, navrhuje pořadí a způsob projednávání jednotlivých bodů).
- Poslanecká sněmovna na základě návrhů (obdržených od vlády, poslance, skupiny poslanců, Senátu nebo krajských zastupitelstev) vypracovává nové zákony.
- Když Sněmovna zpracuje a odsouhlasí návrhy zákonů, postoupí je Senátu ke schválení.
- Sněmovna se také podílí na ustavování nové vlády a následné kontrole její činnosti.
- Hlasuje také o návrhu státního rozpočtu.

Senát

- = horní komora.
- Do Senátu může být člověk volen po dosažení 40 let.
- Má **81** křesel a funkční období senátorů je **6** let (volby se konají každé 2 roky, kdy se vždy 1/3 senátorů obmění).
- Funguje jako „pojistka“ kvality zákonů přicházejících z Poslanecké sněmovny.
- V případě rozpuštění Poslanecké sněmovny prezidentem republiky přijímá dočasně zákonná opatření.
- V případě důvodného podezření hlavy státu z velezrady podává Senát na prezidenta republiky žalobu k Ústavnímu soudu.
- Souhlas Senátu je třeba i ke jmenování soudců Ústavního soudu, které provádí prezident republiky.

Poslanecká sněmovna + Senát

- Obě komory mají své orgány: předseda, místopředsedové, výbory (pracovní orgány komise), komise.
- Poslanci a senátoři mohou na půdě parlamentu založit svůj poslanecký nebo senátorský klub – v něm se projednávají důležité otázky z hlediska politických programů, zájmů a cílů té strany.
- Poslanci a senátoři jsou zástupci všeho lidu, měli by se řídit zájmem lidu (tj. nejen voličů samotných).
- Zákonodárce a jejich činnost pozorujeme nejčastěji při jejich účasti na schůzích své komory.
- Poslanci a senátoři ale dělají i práci mimo Parlament (setkávají se s občany, diskutují s nimi, studují odbornou literaturu a podklady pro vytváření platných zákonů, pracují ve vlastních klubech, orgánech parlamentu – výbory, komise).